

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre " " " " " "
Negyedévre " " " " " "
Egy hónapra " " " " " "
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: BARTHA MÓR.
Kiadók: HOFFMANN és KRONOVITZ.

Hirdetési díj:
Hat hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többesr-
hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bővegydíj min-
den külön beiktatásért 80 kr.

Vad házasság.

Debreczen, nov. 22.

«A magyar kormány tudja kötelességét, ha Ausztria megtagadja a viszonosságot s utolsó pillanatban meghiusítja azt a reánk nézve úgy is szerencsétlen közösséget a kiegyezésben.»

Nem tudjuk ma, hogy az osztrákokba hűségesen szerelmes magyar kormány, milyen formában mit fog cselekedni; annyit azonban tudunk, hogy örületes szenvedéllyel ragaszkodni fog Ausztriához, és a vele kistipulált kiegyezési törvények komplexumához fön fogja tartani egyoldaluan a szerződést azokkal, akik ezt nem akarják. Erre a hűségre különben meg is kell esküdni a miniszterelnöknek s valószínűleg azért nem akarta a minap a magyar miniszteri eskü szövegét a képviselőháznak bemutatni, a mikor ezt számon kérték tőle.

Az Ausztriával létesült igazán «vad» házasságot megint törvényesnek fogják kihirdetni, mondván, hogy törvényadta jogánál fogva Magyarország «önrendelkezik», tehát bátran odaadhatja, magát gyűlölt szeretettje karjaiba, kötelezván magát arra, hogy ennek a frigynek megkötési díját, a magasabb kvótában fizeti meg.

Az Ausztriával való «vad» házasságnak muszáj meglennie, akárhogyan is. Erre nézve egy politikai költeményben a következőt is ajánlják:

«Verje szét felséged menten
Mihászna rájksztrátját,
Alkudjunk meg oszi' mi ketten.
Baj nem lesz, meglátják.»

A legújabb formula tehát az volna, a sajnós igen sok politikus intencziójának megfelelő mód szerint, hogy az osztrák császár verje szét a «mihászna rájksztrátját», függeszze fel egy időre Ausztriában az alkotmányt s azután a frigykötés véglegesítése ügyében ő maga bocsátkozzék velünk alkudozásba, mert az osztrák-magyar házasságot újból meg kell kötni, minden körülmények között.

De hiszen az osztrák császárnak nem kell ennyire sem mennie. Egyszerűen elnapolja, meg nem határozott időre a R ichsrathot és az osztrák alkotmány világhírű császárparagrafusá alapján véglegesíti a kiegyezést.

Igy gondolja valószínűleg a magyar kormány is a dolgot, a mit nyomban megmondhatott volna, a mikor megkérdezték.

Ezzel szemben minden józan gondolkozó magyar ember abban a véleményben van, hogy most egy rendkívüli fontos, évt zedekre kiható nagy nemzeti műről kellene gondoskodni, hogy új államháztartási válságnak és a fenyegető gazdasági rázkodtatásoknak elejét vehessük. Meg aztán nem róhatja fel senki bűnül a magyaroknak, ha fölháborodnak az 1867-ki dualizmusnak pénzügyi préréssé való elaljasítása miatt s gazdasági jólé-

tüket és állampénztárukat meg akarják védelmezni a rendszeresen ismétlődő osztrák pumpolás ellen. A dualizmus revíziója immár feltétlenül szükségessé vált, más megokolás pedig alig képzelhető a két szövetséges állam közt mint az, hogy előkészítsék mindketten a gazdasági önállóság alapján való berendezkedést, mert ha már csak hosszas huza-vona után juthatunk Ausztriával egyezményre, teljesen elég lesz, ha a vámtarifa fölött cizvakodunk minden tiz esztendőben, mintha husz-harmincz cizmen cselekedszük ugyanezt s a kiegyezési javaslatok, vagyis a vadházasság szerződéses szakaszai mindig egy egész komplexumot képeznek, melynek minden egyes pontjába bele lehet kapaszkodni. Kvóta, fogyasztási adók, állatbevitel, őrlési engedély, bankszövetség, valuta és tudja a manó hányféle tituluson kell most tárgyalni azzal a tehetetlennek nyilvánuló osztrák házasságunkkal.

De mindezekre a dolgokra nézve Széll Kálmán nem adott felvilágosítást. Elég szép tőle, ha tudja kötelességét, ámde az ország a legnagyobb nyilvánosságot és nyíltságot követeli, hogy miképpen gondolja a nagyfontosságú megoldás keresztülvitelét Magyarország érdekében. Lehet, hogy holnap vagy holnapután a képviselőházi ülésben fogunk valamicskét hallani, a mikor előterjesztik a kvóta-jelentést. Kiváncsian várjuk, habár nem is kell kíváncsiaknak lennünk.

Smaragd.

— A «Debreczen» eredeti tárczája. —

Ugyan, ugyan, Grinaz papa, — kegyed trefát üz velem! Nem?

— Legkevésbé sem, — doktor ur. Sohse voltam ilyen komoly.

— Hogyan! kegyed hi-z a bűbajosságban — kegyed? Egy ily vén róka! S a mi még erősebb, kegyed velem, fiatal rókával akarja ezt elhíttetni. Nem, ez igen ostoba volna.

— Ravaszabbak mint ön és én, hittek már benne, doktor ur. Különbén halgassa csak, hiszek is, meg nem is hiszek benne. Például ha egy idegen akaróá tőlem ezt a smaragdot megvenni, egy idegen, a kit sohase láttam s nem is fogok valószínűleg eohasem látni, átengednem neki. Annál rosszabb rá nézve. Jöjjön azután a minék jönni kell. Én mosom kezeimet. De kegyednek, a ki nekem az életemet mentette meg, kegyednek adjam el ezt a smaragdot, ah nem, Csak tegye fel, hogy a mese mégis igaz, tegye fel.

— De nem lehet igaz Grináz papa, nem lehet. Abszurdum az egész.

— Abszurdum vagy nem, a dolog írva van. Nem én találtam ki. Se pedig Malais. Ha ez legalább tudna írni. De csak egyszerű szolgáló volt Van Bergennel, a ki végrendeletében neki hagyományozta a smaragdot. Egy pergament is volt mellette. Épen ott voltam

mikor Malais a smaragdot egy amsterdami ékszerész barátomnak akarta eladni. Nagyon tetszett, tehát megvettem. S még ma is mint a kő tulajdonosa ismeretlen volna előttem bűbajos tulajdonsága, ha nem lettem volna elég kíváncsi ezt a pergamentet lefordítani.

— Ki fordította le? Miféle szélhámos?

— Szó sincs róla, hogy szélhámos volna, doktor ur! A Collège de France egy tiszteleltre méltó professzora fordította, a ki azt is mondta, hogy a költemény (mert az irat maga egy egész költemény) nagyon szép és tiszta nyelven van írva.

— Tiszta mint a smaragd fénye — szólt a doktor mosolygva.

S újra nézni kezdte a követ, mely csodálatos áttetszőséggel ragyogott. Ovális alakú, laposra metszett kő volt.

— Ne izguljon fel ennyire a szemlélestől, Szólt Grinaz apó. — Igazán pompás, de nem lesz az öné. Sokkal több hálával tartozom önnek, semhogy odaadnám. — Azt hiszem bünt követek el, ha odaadnám önnek. Nem teszem, nem teszem egy millióért se.

— S mégis Grinaz papa kegyed megtartja magának. Nem fél, hogy kegyedre valami szerencsétlenséget hoz.

— Reám, errő szó se lehet. Csak a költeményt kell olvasni, hogy belásuk.

Az orvos kezébe vette a pergamentet és olvasta a költeményt.

Ékszeráros vegyel meg engem félelem nélkül, te hetedik.

Az ékszerek a te leányaid s nem hoznak bajt reád.

Csak arra haragusznak ők, a ki nem az ő apjuk.

A jött-mentre, a ki pénzért megveszi őket.

Gyász, gyász ezekre; minden hetedikre gyász.

Az ékszerek zöld epéje vagyok én, a zöld epéje, a zöld epéje.

Bosszut állok a vásárlókon, minden hetediken bosszut állok.

Gyász arra, a ki — az ékkövek árusát kivéve — engem birni fog.

A ki birni fog mint hetedik, az apákat nem számítva.

Ez a vásárlástól a hetedik napon, a hetedik órában meg fog halni.

S így meg lesznek bosszulva általam az ékkövek; általam, a zöld epé által.

— Ime, látja doktor ur, — szólt Grinaz apó, hogy én személyesen nem félhetek semmitől. A smaragd reám nem haragszik. Csak oly vevőkre haragszik, mint ön.

— De ki mondja, hogy én épp egyike vagyok azoknak, a kikre a kő szerencsétlenséget hozni van hivatva. A költemény azt mondja, — hogy minden hetedik van csak a

Debreczen, november 22.

Az okvetetlenkedő Fiume békeponitokat diktál a magyar kormánynak. Ilyen is csak mi nálunk történhetik meg. Az **A g r a m e r T a g b l a t** t ismerteti azokat a követeléseket, amelyeknek teljesítése fejében a fiumei autonómista párt hajlandó lenne a békére. A párt nevében **M a y l ä n d e r** dr. állította össze a követeléseket amelyek ezek:

A közigazgatási bizottság, a melynek föllállítását idézte elő a fiumei kérdést, a város jövedelmeit illető ügyekben nem határozhat, hanem ezekre egyedül a képviselőtestület illetékes. A kormányzó jelenlétében is a képviselőtestületi ülésen a polgármester elnököl. A városi statutumot olyan értelemben módosítanák, hogy ezentul csak a király oszthatja föl a képviselőtestületet, még pedig abban az esetben, ha valamely törvény végrehajtását háromszor megtagadta volna. A kormány megengedi, hogy a képviselőtestület a törvények és miniszteri rendeletekről véleményét nyilváníthassa.

A zagrabi lap azt is tudja, hogy Széll Kálmán miniszterelnök ezeket a követeléseket kereken elutasította. (Az lenne még derék, ha elfogadta volna!)

Uj képviselő. Máramaros-Szigeten **L a t o r** Sándor alispánt tegnap az elhunyt **U r á n y i** Imre utódjaként szabadlvü programmal egyhangulag képviselővé választották.

A horvát regnikoláris bizottság Budapestén. Gróf **K h u e n-H e d e r v a r y** Károly tegnap Budapestre érkezett, hogy a miniszterelnökkel a horvát regnikoláris bizottság tárgyalására nézve tanácskozzék. Mint értesülünk, a horvát regnikoláris bizottság tagjai is ma — Budapestre érkeznek, hogy a magyar regnikoláris bizottság tagjaival megismerkedjenek és Gróf **C s a k y** Albinnak átnyujtsák a horvát m u n c s i u m o t. A két bizottság valószínűleg ma közös értekezletet fog tartani a további tanácskozási mód megállapítására.

A magyar kvótabizottság. amint ez a min. elnök tegnapi képviselőházi jelentéséből kilátszik, az osztrák kvótabizottsággal újabb tárgyalásra Budapestén összejön. A tárgyalási változatosságnak, hol Bécsben, hol Budapestén azonban az lesz a végeredménye: **(f i z e s s m a g y a r !)**

vezélynek kitéve. — Hat miért éppen én volnék az?

— Talán! Ki tudja! felelt Grinaz apó. Mindenesetre legbiztosabb, ha nem adom el önnek a smaragdot.

A doktor nem beszélt többet a dologról, ismerte Grinaz apó nyakasságát. S különben is nem haragudhatott reá egy oly nyakasságerő melylyel végeredményben csak benő és igaz rokonszenvének tanujelét adta.

Azonban a doktor is meglehetősen dacos volt. Csodálatosnak tartotta a smaragdot. Általában rajongott a drága kövekért. És emellett sokkal inkább hitetlen volt, semmint hogy hitt volna a babonás jóslásokban. — Elhatározta, hogy vagyát ki fogja elégiteni s ki is elégitette.

Egy különben könnyen kitalálható fogással érte el ezt. Még az nap egy barátja belépett Grinaz apóhoz, köveket mutatott magának s úgy tette, hogy véletlenül öltött szemébe a smaragd alkudozni kezdett s megvette a követ. Olcsón kapta meg, mivel Grinaz apó boldog volt, hogy így a smaragd egyszerűsmindenkorra megszűnik a doktort tovább kísértetni.

Nyolcz nap mulva beállit hozza a doktor és szól:

— No, kedves Grinaz apó, meg van-e még mindig a smaragdja és a pergamentje?

A smaragdot megvette valaki. A költeményt azonban megtartottam.

A képviselőház ülése.

Az ülés tegnap **P e r c z e l** elnöklésevel nyílt meg.

A bíróságok és ügyészségek tagjainak elhelyezéséről szóló törvényjavaslatot harmadik olvasásban elfogadták.

Azután a **h o r v á t** provizórium törvény javaslatot tárgyalták. **N e m é n y i** Ambrus előadó elfogadására ajánlta törvényjavaslatot.

K o m j á t h y Béla szerint a horvát pénzügyi egyezményről szóló 1889. XL. törvényzikket meghosszabbítani nem lehet, nem szabad. Oly szoros összefüggésben van az a kvóta-törvényvel, hogy egyik a másik nélkül nem szavazható meg. A törvény teljes határozott sággal mondja, hogy a mostani állapot fentartása csak addig lehetséges, míg a kvóta-törvény fönáll. Tessenék új törvényvel előállítani, nem meghosszabbítással. Ez a törvény nincs is indokolva de Magyarországon már nem törődnek azzal van-e val mely javaslat indokolva vagy nem. Ha ezt a törvényjavaslatot elfogadják, Horvátország a kvótahoz a régi arányban fog járulni, mi pedig a mint látszik, a fölemelt arányban. Mikor 1867-ben Horvátországnak a fehér lapot megadták: azt hitte hogy Horvátországban a testvéri szeretet föl fog lobbani. Van-e valaki a ki azt meri állítani, hogy a horvátok a magyar állampolgárok támaszai. Milliókat áldoztunk Horvátorszáért és a magyar állampolgárnak csak eltségei nevelkedtek benne.

A mi pénzügkön dődelgetett horvátok a déls lāv propaganda hívei. A magyar állam lemondott Horvátországgal szemben számos követeléséről, illetékéről, külön bevételeit odaadta, a földterhermentesítési pótlékoknál pótolta a be nem folyt összegeket stb. Ezek fejében találtak ott gyűlöletet. Ezen nem kell csodálkozni. Láta a horvát nemzet, hogy a magyar nemzet nagyon türelmes, haragudnia nem is szabad, semmi hatalma nincs, hogy jogait érvényesítse. Kijelenti pártja nevében, hogy Magyarország hajlandó áldozatot hozni Horvátország érdekében, ha Horvátország részéről biztosítva leszünk arról, hogy Horvátország a magyar államot, jelvényeit tiszteletben tartja és a testvéri szeretet nem kimérel. Áldozatot hozni azért, hogy guny araszunk érte, meggyalázzák jelvényeinket, az ő pártja nem hajlandó. Évente azért hozunk 4 millió frt áldozatot, — hogy Horvátország megerősödjék s a külföldre könnyebben gravitáljon? Ha nem fizetnének a horvátokért, azt hiszik, jobban gyűlölnének? Ma gyűlö-

— Olvassuk csak el még egyszer együtt, szólt most a doktor mosolyogva.

S mikor a nyolczadik sorhoz jutottak, elővette a smaragdot és mosolyogva jegyezte meg:

— Nos, nem telt-e még hét nap el. S a hetedik órában is tul vagyunk. Nekem azonban semmi bajom nincs.

— Ez csak azt mutatja, hogy ön nem hetedik a birtokosok sorában. szólt a derék ember.

— Különbem nem akadékoskodom. Annál jobb, ha a költemény jóslása csak trefa. Alapjában véve nekem úgy is mindegy, föltéve, ha ön egészséges és jól érzi magát. Nemde egyik barátja szolgált közvetítőül a smaragd megszerzésénél. Ravaszság igaz, de én is lehettem volna elég okos, hogy megsejtsem. — Csak egyet mondok meg, nehogy valaki olyannak ajánlkozzon a smaragdot, — a ki kedves ön előtt.

— Ne fecsejgen annyit Grinaz apó, hanem illessze be a követ gyorsan egy gyűrűbe, a mely igazi remek legyen.

Meg lett. S igazi remekmű lett a gyűrű. Grinaz apó egész külön formát adott neki. A követ vékonyra kovácsolt arannyal és platínával foglalta körül, a mely gyönyörűvé tette a színjátékot.

Egy hét mulva a doktort **M.** grófnéhoz hivták.

nek, mikor áldozunk akkor gyűlölnének, mert nem áldozunk. Ez lenne az egész különbség. A párt nevében a szóló kijelenti, hogy a horvát egyezményről szóló javaslatot nem szabad meghosszabbítani és megtagadja a tu só oldal jogait, hogy elfogadja, mert ellenkezik a jog, törvény és igazság fogalmával. (Helyeslés a szélsóbalon.)

E l n ö k: Szólásra senki sem jelentkezett.

Z a j a s z é l s ó b a l o n: Hát a kormány? Hát a horvát miniszter?

A pénzügyminiszter nem találja helyesnek megtámadni oly javaslatot, melyre mulhatlanul szükség van. Arról a kérdéstről, hogy összekötésben van-e a horvát kiegyezés és a kvóta, avagy az Ausztriai és Magyarország közti kiegyezés, nyilatkozta már a Haz és egyhangulag kimondta, hogy e két dolog közt junktim nincs és egyik a másik nélkül megoldható. A szóló ismerteti a regnikoláris bizottságok működését, mely még nincs befejezve, a kormány még nem is tudja, mit akar a horvát bizottság, de mivel okvetlenül kell módokról gondoskodni, melyek a kérdést rendezik, kéri a törvény meghosszabbítását. (Helyeslés jobbról.)

K o m j á t h y Béla azt állítja, hogy ő nemcsak azt mondta, hogy összefüggés van a a horvát egyezmény és a kvótatörvény közt, hanem azt is, hogy külön törvényvel kell az ügyet szabályozni.

Az elnök a vitát bezárja. (Fölkialítások: Hol van a horvát miniszter?)

A Haz általánosságban elfogadja a javaslatot.

A részletes tárgyaláson a czimnél föl-szólt **P o l ó n y i** Géza, és sajnálattal említi, hogy a horvát miniszteri széken nem Josipovics ül, kinek magyar nemzeti érzülete ismeretes volt, míg a mostani horvát miniszter érzületét nem ismerjük. Különös, hogy a kormány, a mint a pénzügyminiszter beismerte, még csak nem is ismeri a horvát regnikoláris bizottság álláspontját. Szójon tehát a horvát miniszter.

G y u r k o v i c s: Hiszen nem tagja a bizottságnak.

P o l ó n y i: Nem az érdekel engemet, a mi a képviselő ur nézete, hanem a miniszteré érdekel.

C s e h Ervin: Egy kissé ismertette magyar érzelmeit és hogy ez ügyben 12 évig Szerémben mint főispán szép sikerrel működött, de a tárgyhoz egyébként nem szólt, hanem csak lakozott teljesen a pénzügyminiszter által ki-

— Tudvalevő, hogy a grófnő roppant szeszélyes, a melynek az a magyarázata, hogy orosz. Minden kívánságát ki kell elégiteni. — Különbem nagyon csinos.

Mikor meglátta a doktor új gyűrűjét, kijelentette, hogy kitepi a szemét, ha nem vásárolhatja meg a gyűrűt.

Mit mást lehetett tenni. — A gyűrű a grófnéé lett.

Ez egy szombaton történt. Egy hét mulva szombaton d. u. 1 órakor, a hetedik nap hetedik órájában a grófné az automobiljén ült, melyet saját maga kormányzott. Az újságok hozták az eseményt: a sétakocsizás alatt bal-eset érte.

A doktor mikor meghallotta a dolgot először ezzel igyekezett saját magát megnyugtítani.

Gyerekség a búbájoságban hinni. Egy ilyen halálhozó smaragd elképzelhetetlen. Egy smaragd, csak egy smaragd és más semmi.

Mindamellettt éjjel, ha a doktor egyedül, fógvaázogva ismétli a pergament szibillikus sorait:

A hetedik birtokos, a birtoklás hetedik napjának hetedik órájában meg fog halni . . .

fejtekhez. (Zajos helyeslés a jobboldal és középben)

A Ház a részleteket ezután vita nélkül elfogadta.

A z e l n ö k: A napirend kivan merítve.

F ö l k i a l t á s o k? Hát a jelentések?

A z e l n ö k: Nincs több jelentés.

B a r t a Ödön: Harmadik tárgyalás föl volt véve a napirendre a jelentések. Hol vannak?

A z e l n ö k: A jegyzőkönyvben nincs erről szó, a kinyomatott napirenden sincs. (Zaj a szélsőbalon.)

Nagy zaj és vita volt ezután, a melyen B a r t a, P o l ó n y i, T h a l y, P i c h l e r, K o m j á t h v közbeszólása következtében ki-sült, s az elnök konstata, hogy az elnöki enun-cziába fölvetett az, ami sohasem vétezt föl: a másik, hogy a jegyző egy kijelentést megvál-toztatott a jegyzőkönyvben, de megígérve azt, hogy rajta lesz, hogy ilyen hibák ne történ-jenek, s kérve a házat, nyugodjék meg e ki-kijelentésben, a forróság elismult.

A z e l n ö k indítványozta, hogy a leg-küzelebbi ülés csütörtökön legyen s annak napirendjén a most meghozott javaslat harmad-szori olvasása.

B a r t a Ödön: Miért csütörtökön, miért nem holnap? Semmi munkaprogramm nincs. A szó a miniszterelnök öszinteség hiányával vádolja.

S z é l l K.: Nem példanélküli, hogy a Ház egy nap nem tart ülést. — A kérdésre azonban felel, meg arra is, a mit Barta nem kérdezett. A kormány igen alapos fölvetések alapján úgy gondolta, hogy a holnapi napon tehet előterjesztést a kvóta ügyben. Közbejött oly fordulat (Zaj), mely a halasztást teszi szükségessé. Az osztrák kvóta küldöttség a magyarhoz azt az értesítést küldte, hogy hajlandó a magyar bizottsággal újra tárgyalni és lejönni Bpestre. A magyar bizottság ezt az ajánlatot elfogadta. Ezt visszautasítani nem szabad. (Helyeslés jobbról.) De úgy látszik, mintha ezt az ajánlatot a függ. párt vissza akarná utasítani. (Nem akarjuk!) Akkor mire való indulatoskodni s imputatív bangot használni. Mert nagy és nehéz a kvóta bizottság munkája.

— Könnyű volt Horánszky munkája után dolgozni, mondta Rigó F. (Hangos nevetés.)

S z é l l K.: Csütörtökre azért kérte ki-tüzni a következő ülést, hogy esetleg előter-jesztést legyen. (Helyeslés.) — Munkája pro-grammja világos: ha lehet, foglalkozzék a Ház a kvóta kérdéssel s kísérelje meg a má-sik országgyűléssel a törvényszerű egyezke-dést. (Általános helyeslés.) A bizottságok meg-kezdtek az alkudozást, holnap vagy holnap-után folytatni fogják. Ha megegyeznek ez is, ha nem egyeznek meg, az is a Ház elé ke-rül s a képviselőház megkezdheti tárgyalását. Az a terve, hogy ehhez dec. 4-én fogjanak. Közben megalakul a delegáció, de ez nem fogja alterálni a Ház tárgyalásait, mert a de-legáció tagjai erre visszatérnek. Ha az or-szágyűlés ezzel vegez, újra hozzáfoghat a de-legáció a maga munkájához. Kéri a napirend elfogadását. (Élénk helyeslés.)

B a r t a Ödön újabb föl szólalása után a Ház a napirendet elfogadta.

Az ülés ezzel fél 1 óra után véget ért.

A Budapest fő- és székvárosi pénztár.

Nem mindennapi látvány történik most Budapesten. Százötven millió költözködik, vagy is átköltözködik a főváros központi pénz-tára a régi városházából a Károly-kaszar-nyába s vele együtt költöztetik a pénztárban őrzött százötven milliónyi ériékű készpénzt, értékpapírokat, takarékpénztári könyveket és más ilyen hasznos dolgokat.

Már a múlt héten át akarták költözletni a fővárosi központi pénztárt, de azután a ta-nácsnak eszébe jutott, hogy előbb mégis ér-telimiteni kellene a pénztár költözéséről a kö-zönséget, mert napokig szünetelni fog. Mi-után ez megtörtént, pénteken és szombaton le-zárták a kezelés alatt levő értékek leltáro-zását.

Vasárnap reggel pedig hozzáfogtak az értékpapírok csomagolásához s eltartott meg Hétfőn egész nap is. Persze nagy ceremóniával folyt: talpon volt a pénztár egész személyzele. Hát meg a szállítással A régi vá-rosháza tele van rendőrrel, mert a tanács külön rendőri fedezetet kért a roppant érték szállításhoz. A rendőrség közreműködése ter-mészetes is, mert megeshetnék, hogy a sok millióból elkallódik egy morzsa: egy vagy két ezres. Mi az ilyen tömegben! Egyébként pe-dig a következő alapok pénzeit költöztetik át a város házából:

A községi alap vagyonait, a mely hat és félmillió forint kézpénzből, értékpapírból áll. A gyámi vagyont, a mely hasznoshat millió forintot képvisel, az alapok és alapítványok vagyonát, nyolcz millió forintnyi értékben, a kasszaitó alap 36.000 frtnyi készpénzt, a két-millió sorsolási kölcsönalap kétmilliónyi vagy-onát és végül a százmiliós kölcsönnek negyvenhét millió korona értékű még kibocsátatlan kötvényeit. Szóval kerek számban százötvenmil-lió korona költözködik. Hogy ennek a szállí-tása nem könnyű munka, az elképzelhető, mert a rengeteg érték tizenöt oly óriási vas-szekerényben van, amelyet a tépcsőn nem le-het levinni, hanem csigaszerkezettel kell le-bocsátani s viszont fölemelni. Azután pedig vasrudakon csuszátják be a ládákat a szo-bába. A pénzszerényeket a szállító embere-ken kívül egy csapat rendőr és egy-egy pénz-tári tisztviselő kíséri. Az utcán az emberek csapatokba verődve bamulják a milliók köl-tözését s bizonyára sok sóhaj száll feljűk.

A központi pénztár költöztetését korán reggel kezdtek meg s délután négy óráig foly-tatják minden nap, a míg él ném készülnek vele. Négy óra után már sötét van s azért tovább nem dolgoznak, mert sötétben nem tanácsos milliókat forgatni. A központi pénztár új helyisége a Karoly-kaszárnya gránátos-utczai részében lesz. A vasszerényeknek hatalmas pánczélos szobát csináltak s e mellett vannak a kezelőtermek és a hivatalos szobák. Itt is egy csapat rendőr és tisztviselő fogadja kellő tisztelettel a milliókat, a melyeket elhelyezésük után újra gondosan megvizsgálják. A költöz-ködéssel csütörtökre vagy legkésőbb péntekre elkészülnek s addig a pénztár szünetelni fog.

KÜLFÖLD.

A császári audientia. A tegnapi és mai császári audienciára minden párt képviselői, Lichtenstein, Lueger, Bulat, Povse és több képviselők kaptak meghívást. A lapok szerint azzal, hogy a jobboldal és a baloldal vala-mennyi csoportjából egyenlő számn képviselő-ket hívnak meg, nyilván azt akarják jelezni, hogy nem pártjellegű óhajok teljesítéséről, ha-nem a l a m i s z ü k s é g e s s é g r ö l van szó. A lapok nagyobb része azt hiszi, hogy a kívánt eredményt el fogják érni. A Neue Freie Presse azt mondja, hogy ennek az eljárásnak végső célja, bármily szokatlan is a dolog, k e t s é g t e l e n ü l a l k o t m á n y o s. — A nép megszabadul a lidércnyomástól, — hogy ha a közigazga-tás ismét az alkotmányosság korlátai között mozog.

A háború.

Ugy látszik a L a d y s m i t h bevétele, vagy is inkább kapitulációja felől már szom-baton adott hírünk mindinkább bizonyossá válik. Még most sem erősítik meg ugyan angol beismert tudósítások, hanem egy berlini — jelentéktelennek nézett újság, a «Deutsche W a r t e» oly bizonyos tudósítást közöl, a mely részletesen leírja emez új angol katasztrófát. E szerint White tábornok egész seregével a burok foglya lett s White tábornok katonáiért husz vasuti vonat ment Ladysmithbe, hogy mint foglyokat Pretóriába szállítsa őket. Mikor

történt meg a kapituláció, bizonyosan meg-mondani nem lehet. November 15-én volt Ladysmith mellett egy nagy csata, a melyben a burok már egészen az angolok sánczai elé érték s szúrnyarohamot intéztek ellenük. Ez nap történt, hogy az angolok kilüzték a fehér zászlót. Megkezdtek tehát a kapitulációról való tárgyalást, a melynek 18-ig meg kellett történni, mivel 19-én, azaz vasárnap az angoi foglyokat Pretóriába szállították. — Joubert tábornok — a ki tehát nem esett el — a város bevétele után egy pillanatot sem töltött tovább Ladysmith előtt, hanem elegendő őrséget hagy-ván hátra a foglyok őrizetére és elszállítására, hadserege zömével délfelé nyomult az angol segíőcsapatok ellen, a melyeket — állítólag — B u l l e r tábornok vezet. Joubert egy hír szerint majdnem Estcourtig ért s itt egyesült B o t h a tábornokkal, a ki hétézer bural már ostrom alá vette ezt a várost is. Egy másik hír szerint Joubert már Pietermaritzburg előtt áll s egyesült S c h a l k Burgerrel, a déli bur hadtest parancsnokával, a ki Greytown irányá-ból jött s a kivel együtt most Pietermaritzburg előtt föl akarja tartóztatni az angolokat. Ha a hírek igazak, akkor az is következnek bolólk, hogy Estcourt is a burok kezébe esett már s az angolok a fenyegető veszedelemtől visszavonultak Pietermaritzburgba. Egy Londonon át jött hír is megerősíti, hogy az északi nagy bur hadtest Pietermaritzburg előtt egyesült Schalk Burger kommandójával, úgy, hogy az angoloknak tulnyomó bur haderő állja utjokat. Ha hivatalos angol beismérés Ladysmith kapi-tulációjáról nem is érkezik, ezek a hírek teljesen valószínűvé teszik Ladysmith elesét, mert elképzelhetetlen, hogy Joubert — úgy szólván — egész haderejével délre menjen, mielőtt a várost elfoglalta volna. Ha Buller tényleg Pietermaritzburgban van, akkor itt várható a legközelebbi nagy csata a két ellen-ség között.

A buroknak a száma Pietermarit burg előtt körülbelül 20—21 ezer lehet, Joubert ugyanis állítólag 8 ezer emberrel indult dél-nek, Botha serege 7 ezer, Schalk Burgeré pedig 6 ezer, összesen 21 ezer, az angolok hadereje 13—14 ezer lehet, az angol segíő csapatok száma hivatalos angol jelentés sze-rint 8600, Pietermaritzburg helyőrsége 2 ezer ember s ha az estcourti 3 ezer főnyi csapa-tok is ide visszavonultak, együtt véve 13—14 ezret tesznek ki. Ha újabb angol csapatok a döntő csatáig nem érkeznek, Joubert tábor-noknak reménye lehet, hogy ezt az angol haderőt is legyőzi, a mivel természetesen ura lenne egész Natánnak, a hol ez idő szerint több angol haderő nincs.

Németország.

A német császár angliai utazásához a francia lapok különféle kommentárokat fűztek s aggodalmukat fejezték ki, hogy a politikai konstelláció Franciaország kárára ismét változni fog. A berlini felhivatalos Post egy hosszú cikkben felel a francia lapok aggodalmára s a császár utazásáról ezeket írja: «Vilmos esászár angliai útja semmiféle új momentumot nem hoz a politikai helyzetbe, azonkívül, hogy eloszlatja azt a félreértést, a mely Anglia és Németország között fönállott és megszilárdítja az angol és német udvar jó viszonyát. A számoai e yezményből nem következik, hogy e két hatalom más irányban és más helyen közös akcióra szövetkezett; arról meg épp:n szó sem lehet, hogy Német-ország egyébként jó viszonyban levő szom-szédai ellen akarná kihasználni Angliával való viszonyát. Nagyon csaloédnak azok, a kik azt hiszik, hogy Németország a esászár utazása által olyan helyzetbe juthat, hogy ellentétbe helyezkedjék akár Franeziaországgal, akár Oroszországgal.»

H I R E K.

Fognak a lányok.

Hiteles értesülésünk szerint . . .
 a debreczeni előkelő társadalomhoz tartozó legszebb tizenöt leány lesz menyasszony a jövő héten. (Egyik debreczeni lapból.)

Mit ér, hogy él a föld golyóbis,
 Hogy Afrikában győz a bur,
 Lehet a kvóta bármi jó is
 És delegátus Ugron ur,
 Sulamitot bár százszor adják
 S kezdődjenek a téli bálók,
 Mit ér minden, ha Debreczenben
 Férjhez mennek mind a lányok.

Hol lesz a mi nagy büszkeségünk,
 Szegény, elárvult Debreczen,
 Mennyi szép lányunk volt minékünk,
 Mennyi szép lányunk Istenem!
 Mert volt nekünk sok kincsünk egykor,
 De keresztet veténk reájuk,
 A régi fényből ők maradtak:
 A lányok, a szép lányok.

Színházban, bálban, séta-téren
 Nem fog ragyogni annyi fény,
 Allandó lesz nyáron, mint télen
 A szomorú, a holt idény . . .
 Az átok sujt . . . De mégis, mégis
 Nem lesz olyan nehéz az átok:
 A szép leányból szép asszony lesz,
 — Csak menjenek férjhez a lányok . . .

Adybandi.

* **Az elemi iskolák megnyitása.** A skarlát, ez a gyermekölő betegség járványos jellegét elveszítette az egészségügyi bizottság tegnap feltételes határozatot hozott az elemi iskolák megnyitásáról. A bizottság intézkedése négy pontban összefoglalható. Elhatározta a bizottság, hogy az esetben, ha ezen a héten szombatig a tisztifőorvoshoz tömegesen nem jelentenek, úgy az összes elemi iskolák hétfőn november 27-én reggel nyitva lesznek meg a kisdudvák, gyermenedékházak és a Fröbel gyermekkert továbbra is zárva tartassanak.

Másodszor javasolta, miszerint az iskola széki elnökök szólíttassanak fel arra, hogy a vörhenyben, vagy más ragályos betegségben szenvedő és ezen ok miatt mulasztó tanulók neveit a tisztifőorvoshoz az illető tanítók útján haladéktalanul jelentsék be, hogy óvintézkedéseket idejében tehesse.

Harmadszor javasolja, hogy a tanítók utasíttassanak, hogy minden tanulóval aki betegség, vagy bármi ok miatt mulasztott, akkor midőn az iskolában újból megjelenik, orvosi bizonyítványt követeljenek, hogy az ilyen tanuló egészségi állapotja minden kétséget kizárólag — ellenőrizhető legyen.

Negyedszer javasolja a bizottság, hogy az elemi iskolák tanítói növendékeiket utasítsák, hogy minden lakás változást nála bejelentenek, hogy szükség esetén a hatósági orvos a gyermek lakását azonnal megjelje.

Végül fölhatalmazta a bizottság dr. Sárváry Gyula tisztifőorvost arra, hogy ha a vörheny ezen a héten újból tömegesebben fellépne és ha véleménye szerint e miatt az iskolákat ismét be kellene zárni, e tekintetben meghallgatása nélkül tegyen javaslatot a polgármesteri hivatalnak.

* **A debreczeni népkönyha.** Az ország összes vidéki városai egymásután nyitják meg a szigorú téli idő beálltával a népkönyhát csak Debreczen városa késlekedik. Mult héten foglalkoztunk első helyen az égető kérdéssel. De a tanács azóta sem cselekedett semmit. Pedig kezdeményező lépéseket, tekintve a növegyelet anyagi viszonyait neki kell megtenni. A mult évek példája mutatja, hogy a népkönyhát — mikor már megnyitott — a város társadalmának minden rétege támogatta. Persze a városi tanács szívesen látta, hogy minden, de mindent a növegyelet cselekedett. Varja most s a kezdeményezést. Pedig hát a szegényház a reformátusok aldozatkézségéből épült ispotály és az időleges segélyek nem alkalmasak egészen a nyomor megszüntetésére, a mely pedig ilyen nagy városban, mint Debreczen is a téli hónapokban nagy arányokat szokott ölteni. Égető kérdés a népkönyha felállításának kérdése. Megkivánja ezt Debreczen város reputációja a melyet pedig ez a nemtörődömség valóban mélyen érint.

* **Tuligérték a Csávolszky birtokon.** Országos port vert fel e hónap elején tartott árverés, melyen Csávolszky Lajos csegei birtokát, mint legelőbbet ígérő árverelő a kisujszállási közbirtokosság vásárolta meg 454000 forintért. Az árverést annak idején Csávolszky ügyvédjével megtámasztotta, s erősen hangsúlyozta, hogy azt megfogja semmisíttetni. A birtokot, melyen különben óriási teher van, már a közel napokban birtokába akarta venni a kisujszállási közbirtokosság. Az átvétel elé azonban hirtelen akadályt gördített egy utó ajánlat, melyet egyik debreczeni gazdag földbirtokos Fried Leó tett. Ő ugyanis utó ajánlata szerint 45000 forinttal többet akar adni a birtokért, mint az árverésen ígérték. Így a birtok kerek fél milliót kelne el. Mit szól ehhez a kisujszállási közbirtokosság. Nem lehetetlen, hogy ők még többet ígérnek Csávolszky hitelezőinek nagy öröme.

* **A braganzai herceg látogatása az epreskerti mentelepen.** Ferenc József hadnagy, braganzai herceg a napokban gróf Almárc kapitány, gr. Batthiány főhadnagy és Kunze hadnagy kíséretében megátogatták a város ménését, mely téli istállójában, az Epreskertben van elhelyezve. A magas vendéget Markovits ménés mester fogadta s kalauzolta. A herceg, valamint kísérete dicsérettel helmozták el a ménést s megígérték, hogy abból alkalomadtán vásárolni is fognak. — Az egyes méneket Markovits vezette elő, kinek úgy a herceg, mint a tiszték meleg köszönetet mondtak előzékenységeért.

* **Vadásztársaság a Hortobágyon.** A Hortobágyon ismét vendégei vannak. Tizenegy tagból álló mánás társaság, mint a város vendégei libákra vadásznak a Hortobágyon. Tegnap ment ki a Hortobágyra Király Gyula tanácsnok Gracsányi Gyula országos alattenyésztési felügyelővel, ki szintén a vadásztársasághoz csatlakozott.

* **Hontmegye Debreczenhez.** Hontvármegye legutóbb tartott köztörvényhatósági bizottsági ülésén szóban forgott az ország botrányos közegészségügye. — Szomorúan konstataulta a törvényhatósági bizottság, hogy a mostani állapotok tűrhetlenek. A tanácskozás eredményeként arra a megállapodásra jutottak, hogy legcélszerűbb volna a közegészségügy államosítása. Egyben elhatározta a bizottság, hogy a közegészségügy államosítása érdekében átír az összes törvényhatóságokhoz. Az átíratot ma kapta meg Debreczen városa s valószínűleg e havi közgyűlésen már tárgyalni is fogja. Hasonlólag megküldték az átíratot Hajdúvármegyének is.

* **A m. kir. államvasutak helybeli műhelyében fennálló „Egyetérés” önképződal- és zeneegylet f. évi decz. hó 30-án tartja a Bikában első dal- és zeneestélyét. Az ünnepélyre vonatkozó részletes adatokat később fogják tudomásra hozni.**

Potomesik Ignác.

A debreczeni kereskedelmi akadémia egyik érdemes tanára Potomesik Ignác tegnap este fél 7 órakor hosszas és súlyos szenvedés után elhunyt. Debreczen közoktatásügyének egyik lelkes férfi dőlt ki benne az élők sorából, ki tanári pályáján ritka buzgalommal működött. Tanártársai, tanítványai és ismerősei megdöbbenve veszik körül az elhunyt ravatalát, siratják a jó kollegát, tanárt, és jó barátot. A gyász a családon kívül legmélyebben érinti a kereskedelmi akadémiát, a melynek az elhunyt ritka buzgalom tanára volt. Ép ezért ez intézet falai közt nyilatkozik meg legközvetlenebbül a nagy és igazi részvét. A keresk. akadémia tanári kara, az ifjuság és a fentaró kereskedő társulat is koszorút fog a jeles tanférfi ravatalára helyezni. A tanári kar egy tagja beszédet fog mondani a koporsó felett. A szomorú esetről jelentést adott ki a keresk. akadémia tanári kara, ugyszinten a gyászoló család, — a mely a következőleg bangzik:

Özv. Potomesik Ignácné szül. Szeráffin Mária maga és gyermekei Falusy Béla, Jenő és Géza, valamint a boldogult nagyanyja, szülei, testvére és a rokonág nevében is mély fájdalomtól megtört szívvel tudatja a felejthetetlen jó férjnek apának, fiúnak, testvérnek és rokonnak POTOMCSIK IGNÁCZ Kereskedelmi akadémiai tanárnak folyó hó 21-én este 6 és fél órakor, életének 42-ik, boldog házasságának 2-ik évében, hosszas, súlyos szenvedés után bekövetkezett gyászos elhunyatát. Kedves halottunk hült tetemeit folyó hó 23-án délután 3 órakor a róm. kath. egyház szeriartásai szerint a Hatvan-utcai 33 sz. szertől a Szt.-Anna-utczai temetőbe kísérik. Az engesztelő szentmise-áldozat pedig folyó hó 24-én délelőtti 9 órakor fog az egek urának bemutatni. Mely végtisztesség tételre rokonainkat az elhunytak kartársait, és ismerőseit szomrodott szívvel meghívjuk, 1899 november hó 21. Az örök világosság fényeskedjék neki! A temetést Gebauer K. temetk. intézete rendezi.

* **Don Miguel herceg Debreczenben.** Don Miguel braganzai herceg, fiának látogatására a ki Vilmos ezrednél mint hadnagy teljesít katonai szolgálatot, Debreczenbe érkezik. Don Miguel herceg debreczeni látogatásáról az összes itt állomásozó ezredeket értesítették a fogadtatására különösen a 39. gyalogezred tisztikara tesz nagy előkészületeket. — Braganza hercege ugyanis Alexis orosz nagy herceg előtt tulajdonosa volt a 39. gyalogezrednek. Don Miguel néhány napot fog Debreczenben tölteni.

* **Szacsvay Sándor drámai iskolája.** Szacsvay Sándor drámai iskolája, a melyről már több ízben megemlékeztünk, szép sikerrel kezdte meg működését. Legújában az iskola kötelekébe lépett szép hangu énekesnőnk, Bódi Ella, ki az iskolában énekotatást fog nyújtani — mindenestre szép sikerrel. A kisaszony ugyanis a budapesti konzervatóriumot kitűnő sikerrel végezte el.

* **Frakkban és oxilinderben ölte meg magát.** A tegnap esti budapesti vonat Debreczen alatt, az Ebesen erről egy uriasan öltözött férfit elgázolt és több darabra szakította szét. Az esetet a kabai állomáson vették észre. Feltűnt ugyanis, hogy a mozdony kerekei és előrésze, vérfoltokkal van tele. Nyomban táviratoztak Szoboszlóra, majd Debreczenbe, hogy a pályatesten nézzenek utána, mert azon az uton valami szerencsétlenségnek kellett történnie. Nyomban megindult a kutatás és az Ebes alatti sínpáron nagy vértócsát a sínpár mellett pedig darabokra szakított férfi hulladarabjaira találtak. A helyszínen megejtett vizsgálat alkalmával csupán annyit

tudtak megállapítani, hogy a vasut által agyon gázolt ismeretlen az uri osztályhoz tartozott mert finom alsóruha, frakk és czilinder volt rajta. Személyazonosságát nem lehetett megállapítani. Abból, a körülményből, hogy a szerencsétlen véget ért férfi frakkban czilinderben járt a szabad pályatesten, nem is szerencsétlenségre, hanem inkább öngyilkosságra következtetnek. A hulladarabokat a szoboszlói rendőrség intézkedésére az ottani kórházba szállították.

* **Egy népszerű bál előkészületeiről** adhatunk hírt olvasóinknak. A polgári kör választmánya ugyanis elhatározta, hogy az idei farsangon is rendez egy bált jótékony célra az „Arany Bika” dísztermében s e végből már a szűkebb körű bizottság meg is alakult. Ajánljuk e kedélyesnek ígérkező mulatságot a nagyközönség figyelmébe.

* **Kis Béla Budapesten.** Érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy a magyarányainknak országsszerte milyen jó hírneve van. A Magyar testvéreket a múlt nyáron Nagyváradra vittek át Schwarzkoppennek — Vilmos német császári katonai altábornokjának muzsikálni. Hívják azonkívül őket minden évben külföldi fürdőkhöz is — de természetesen mindketten ragaszkodnak az otthonhoz — s nem mennek. Legutóbb jelmét egyik jónévű cigányprímásunkat hívta és szerződtette Petanovits József ismert budapesti vendéglős. Ez pedig Kis Béla, a ki november 15-ke óta 30 esten át a Metropol éttermében játszik egész zenekarával — szerez bizonyára sok becsületet a debreczeni cigány névnek.

* **Tolvaj cseléd.** Varga István 19 éves cseléd tegnap gazdájától két kabatot, mellényt és nadrágot elemelt. A rendőrség azonban a tolvajlás után elcsipte s Varga most a börtönben várja a törvényszék ítéletét.

* **Ujtás a katonáéknál.** Csak akkor tudja meg valóban az ember, mielőtt fontos tevéseire neki a lábak, ha katoná lesz. Ott előadásokat tartanak a láb fontosságáról és a legszigorubbán büntetik meg azokat, a kik nem vigyáznak eléggé a lábakra. És az természetes is. Hadviselésére csak az a katoná alkalmas, ki jól tud menetelni. Ehhez pedig föltétlenül szükséges, hogy a lábak épségére nagy gond fordítsanak. Legújabbban a honvédelmi miniszter gondja kiterjed a bakák lábaira is. Néhány száz darab asbest szövettel bélelt bakancsot küldtek szejjel különböző ezredkekhez azzal az utasítással, hogy használják ki és az eredményről tegyenek hozzá jelentést. Az asbest szövettel bélelt bakancsok előnyét felismerték az ezredéknél. Azt állítják, hogy e szövet megvédi a lábat a feltöréstől, hidegtől és atázástól. A legközelebb néhány mintát küldnek el asbest szövetre, minthogy el fogják látni a katonaságot asbest szövettel bélelt bakancsokkal.

* **Az ipari munkások oktatása.** Az ipari munkások oktatására alakult országos bizottság tegnapi délután tartotta meg a harmadik előadást, az erre kijelölt helyeken, a munkásnépek valóban szép érdeklődése mellett. Az előadásokon kívül természetesen nyitva volt a nemzeti múzeum természettudományi osztálya, a hol Mocsáry és dr. Kertész osztályőrök tartottak az illetőknek előadást, s az iparművészeti múzeum gyűjteménytára is, a hol Mihalik József ór magyarázta meg az érdekesebb tárgyakat. Tegnapi kezdtek meg a kath. Kegény-egyesület Rottenbiller-utcai helyiségében a vasárnapi ingyenes rajztanítást is.

* **Özvegy vagyok, özvegy . . .** Mádélután egy csinos nőt tartóztattak le egyik szállodában, ki már napok óta időzik itt és furfangos módon kerített halójábs egy két urat, akiket azán alaposan megszarolt. A bánatos kis özvegy egy ügynökkel elhitette, hogy házat akar itt vásárolni és arra kérte őt, küldjön hozzá föl a szállodába egy két oly urat, a kik házaikat elakarják adni. —

A szép özvegy aztán szemügyre vette a hozzá érkezőket és azt mondta, hogy lemond már tervéről, mert itt drágán akar tudni mindenki hazán. A beszélgetés során oly pillanásokat lövelt a szép asszony vándéveire, hogy egy második bibliai Józsefet is megkábított volna vele. — Egy magasrangu katonatiszt ő z v e g y é n e k adta ki m a g á t és azt mondta, hogy az előtt Pozonyban lakott. A multját eléggé regényesen festette le és a dolog vége az lett, hogy legtöbb ur pénztarczájához nyult, mielőtt eltavozott volna tőle. A rendőrség ma tudomást szerzett a bus özvegy szélhamosságáról és csakhamar küldt, hogy sohasem volt még férje s hogy k t év előtt kávéházi kasszák trónusán uralkodott, mint büszke királyné. Becsületes, vagy jobban mondva családi nevében Grossberg Johanának hívják marburgi illetőségű.

* **Hivatalokat árusító tisztviselő.** — Nagyváradon kínos ügy keltett óriási szenzációt: Boczkay Oszkar vámfelügyelő feljelentést tett a város első aljegyzője, Istvánffy István ellen szimonia, hivatalarúsítás címén. A feljelentés szerint Istvánffy kisebb-nagyobb pénzért hivatalt szerzett szeeény, alias nélkül való embereknek. — Istvánffy, a kit rokonszenves modoráért általában szerettek és mindenekelőtt pedig megközelíthetetlen jellemnek tartottak, igen közel állott a polgármesterhez, a kivel ő íratta alá rendszerint a kinevezéseket. — Ezt a b i z a l m i pozícióját használta föl arra, hogy a hozzája forduló hivatalt kereső embereket megarcsozza, megkarosítsa. Állítólag 20—30—40 forintot kért el egy-egy kinevezésért, a mit azután könnyű szerrel vitt keresztül. — Egyszerűen elkészítette a dekretumot s miután az eleve kiszabott honorariumot fölvette, aláíratta az okmányt a polgármesterrel. — A visszaelés úgy derült ki, hogy a szóban forgó tisztviselő megegyezett egy állást kereséssel, hogy 30 forint kinevezeti vámkezelőnek. Az alku megtörtént, a dekretum is alá volt írva, de az immáron kinevezett vámkezelő megtagadta a kikötött tisztleltdíj megfizetését. A tisztviselő erre megemmisítette a kinevezést s mást juttatott az álláshoz, aki nem szegte meg adott szavát. Miután az eset kiderült, a polgármester már el is mozdította a pénzen vásárolt aláaból a vámkezelőt. Több ehhez hasonló esetről is tettek jelentést Bulyovszky polgármesternek, a ki viszont a főispánhoz tett a kínos dologban felterjesztést. Beöthy László főispán Rimler Karoly főkapitányt bizta meg az ügy megvizsgálásával.

* **Ujfalussy Lajos halála.** Szeles körben ösmert nagytekintélyű ferfi hunyt el tegnapi délután Szatmármegyében, a remetemezei ősi kastélyban: ujfalussy Ujfalussy Lajos volt 1848—49. évi követ s több ízben országgyűlési képviselő. U j f a l u s s y Miklós volt főispán és n.-bányai ref. egyh. gondnok testvére, U j f a l y s s y Sandor szintén volt főispán és ugyanazon egyházmegye gondnokának nagybátyja. A szabadságharcz legelején önkéntesen állt be honvédek, több csaláiban vitélül harczolt, míg nem a kormány mint teljes hatalmu kormánybiztos a Perczel táborába küldte, később pedig mint királyi biztos sikeresen működött Fehérmegyében, hol a felbomlott egyensúlyt helyreállította. Politikai pályafutása alatt Kossuth legmegbízhatóbb barátai közé tartozott, miért is a fegyverletétel után a hadi törvényszék szabadság- és birtokvesztésre ítélte. Hogy tartós fogságot nem szenvedett, Haynau bukásának köszönhette. Ő is azok közt volt t. i., kiket a vérengző császári helytartó a hatalma utolsó óráiban bosszúból szabadon bocsátott. Nyugodalma azonban ezután sem volt, mert az egész Bach-korszak s az ezt követő provizórium alatt is folyton üldözték és rendőri felügyelet alatt állott, annyira, hogy felsőbb hatósági engedély nélkül ó-pályi birtokáról sem mozdulhatott ki, sőt ha utazási engedélyt nyert is, minden zsandar-állomáson jelentkeznie kellett meg oly esetben is, mikor mint a nagy-károlyi ref. egyház főgondnoka egyházi és iskolai ügyekben utazott. Ez a rendőri felügyelet az alkotmány teljes helyreállításáig,

még mint 1865-iki képviselő ellen is főnállott. 1894-ben beteg feljött a Kossuth Lajos temetésére és hatodmagával a még életben levő 48/49-iki képviselőkkel, nevszerint Osztrovsky József, Ivánka Zsigmond, Pap . Mor, Kalócz Lajos és Fekete Lajos-al együtt a koporsóról lefűgő szállagokat tartották. Nőtlen ember volt, testvére gyermekének élt, s messze földön ismeretes volt mint testvéri szeretet példája az a benső odaadás, mellyel batyjához Ujfalussy Miklóshoz ragaszkodott, kivel elte utolsó tizedeit ennek remetemezei magányában osztotta meg. A halál is ott érte; szeméit szerető kezek fogták le.

* **Megszóltalt néma.** A Kis-Czell és Vidéke a következő esetet írja: Egy tapolcai földmives, ki betegeskedése alatt megemult, tizenöt napi némaság után visszanyerte beszélőképességét. A tapolcai ember éppen Kis-Czellbe akart menni ott imádkozzék, de mikor a vonatra ült egyszerre megereedt a nyelve és egészen tisztán beszélt, úgy mint betegeése előtt. A csodálatos eset híre messze vidékre elterjedt a nép között s most sokan felkeresik a földmives embert.

* **Utazás életre halálra vagy F o g g** Fileász utazása a földkörül, vasuti jelenet újabb es modositott kiadásban. Atlantában George államban a minap két vasuti alkalmazott szólnál több utasnak az életet mentette meg azzal, hogy a veszedelem pillanatában nem vezette el a fejét. Macon es Atlanta közt a vonat egy magas vaszerendákon nyugvó fahidon robog keresztül. A minap az expresszvonat a rendes időben elindult Maconból s csakhamar elérkezék a hidhoz. — Közvetlenül a hid előtt a sín a hegyes vidéken nagy kanyarodást csinál, úgy, hogy a vonatvezető csak akkor látja a hidat, mikor már előtte van. P i t m a n n az expresszvonat vezetője rémülettel látta, hogy a hid langb. borult. A vonatot megállítani nem lehetett, különben a közvetlenül utána jövő tehervonat beleütközött volna. Ezért Pitmann megkísérelte a menekülés egyetlen módját, még gyorsabb menetre indította a vonatot, úgy hogy a lokomotiv szinte előre ugrott s szédítő sebességgel átruhogott a hidon. A hid másik oldalán megállította a vonatot. De akkor meg az a veszedelem volt, hogy a tehervonaton későn veszik észre a üzet s a nehéz kocsi a hidról lezuhanok a mélységbe, Hubbard kalauz hirtelen leugrott a vonatról, átszaladt a hidon, s még idejekorán jelezte a veszedelmet.

* **Agyonlőtt tanuló.** Szatmári levelezőnk írja: A szatmári határon, a Batiz féle vívó országut mellett halva találtak tegnap reggel Pap 17 éves gimnáziumi tanuló. Pap Gyula tekintélyes sz. udvari földbirtokos fiata. Az ifjúnak ki szonbaton este gyalog indult Szatmárról szülei látogatására' golyó furta át a homlokát. Hogy ki lehetett a gyilkosa erőlyesen nyomozzák, de nem is sejtik, bizonyos okokból azoaban azt következtetik, hogy a szerencsétlen fiut f ő l b é r e l t g y i l k o s ölte meg, s azért ez ügyben szenzációs letartóztatásra van kilátás.

Mint azonban Szatmárról távirati uton értesülünk a fővárosi lapok híre tévedésen alapú, amennyiben Pap Elemér vadászaton lett vigyázatlanság áldozata. Bergyilkosságról, vagy bosszuról szó sem lehet. — Az elhunyt fiut holnap fogják eltemetni a szülei háztól.

* **Nadrág tolvaj.** Hely nélkül ödöng most T. J. volt vendéglői csapos. Úgy látszik, hogy nagyon nagy szükségben volt, mert ellopja két barátjának a nadrágját. — A lopás mindjárt kiderült s T. J. jelenleg a rendőrség börtönében ül.

ÜZLETI KÖNYVEK rendkívül **dus választékban minden versenyt kizárólag legolcsóbban kaphatók Hoffman és Kronovitz könyvnyomdájában, a főpostával szemben.**

* **Az utolsó csók.** Berlinből jelentik. A német színpadra került magyar művész, Barkány Mária lakásán megrendítő eset történt a múlt pénteken. A művész sógora, Weile tanár, akit a firenzei egyetemről néhány héttel ezelőtt a livornói egyetemre helyeztek át, szabadság idejét Berlinben töltötte Barkány Marianál lakott. Vele volt a felesége és tíz éves lánykaja is. Weile a múlt pénteken délelőtt elment hazulról a lánykaja kikísérte a lépcsőházba. A gyermek utána intett távozó atyjának s így szólott hozzá:

— Kedves papa, nézz még egyszer vissza, meg egy csókot akarok neked küldeni!

Weile visszafordult, hogy gyermekét még egyszer láthassa, de ebben a pillanatban szélütéstől érve ősszerogyott és szörnyet halt.

* **Az Egészség elősegítésére** mégis csak a régi haziszerek szolgálnak a legjobban! Így dr. Szana Sandor az Egészség ápolását tárgyaló folyóiratában a következőket írja: a Halmajolaj még a mostani, az orvosi tudományra annyira válságos időben sem vesztette el szerepét. Még ma is kedvelt szer, melyben gyöngékedő gyermekeknek és felnőtteknek egy töményesített tápszert nyújtunk kényelmes alakban. Ahol a táplálás jobbitását célozzuk, a halmajolaj, jó szolgálatokat tesz, — ha eltűretik, mert mikor a halmajolaj az étvagyat megzavarja, akkor mindig megárt. Ezért különösen fontos, ha lehetőleg tiszta és könnyen emészthető halmajolajat vászunk, mert másként az egész gyógyításnak sikerét könnyen veszélyeztük. Ilyen könnyen emészthető, tiszta halmajolajnak már hosszú évek során atmagát, a Maager-téle Gadócz halmajolaj igazolta.

Színház.

Baba.

Tegnap este Audrau bájos zenéjű operetteje került színpadra felig telt ház előtt, pedig ez a kedves dolog nagyobb közönséget érdemelt volna.

Pereenyi Margit játszotta a címszerepet szép hangjával, kedves játékaival elragadta a közönséget. Tisztelői a II. felvonásban virágkosarat nyújtottak fel neki s a felvonás után ötször hívták a lámpák elé, a mihez pályatársnői a színesz páholyban tapsoltak legjobban!

Kallay Lujza Lancelot adta a tőle megszokott precíz alakításban. Sziklai, Fenyéri a régi jók voltak: az utóbbi szerepen kívül több ízben szellemeskedni akart, csak hogy ez nem valami jól sikerült.

Sulamith. Pénteken kerül először színpadra a híres zsidó zene-dalmű egészen új diszettekkel, melyeket az igazgatóság nagy áldozatok árán szerzett be. A színtársulat nagy apparatussal készült a nevezetes színházi eseményre. A címszerepet Bódi Ella személyesíti.

A színészegyesület. Az orsz. magyar színészegyesület igazgatótanácsa a jövő hó 5-én, kedden délután 3 órakor tartja az évben utolsó ülést, a melyre a vidéki tanácsosok közül Tiszay Dező és Bács Karolyt hívták be. Ezen tanácsülésen igen fontos ügyek kerülnek tárgyalás alá, a mennyiben a nyugdíjgyekek is sorra kerülnek. Ekkor állapítják meg a nyugdíjbizottság ülésének határnapjait is. Az egyesület igazgatósága tudatja, hogy a nyugdíj iránti kérvényeket e hó 29-ig kell benyújtani. A bizottság valószínűleg a jövő hó 15-én tartja ülést.

Színházi műsor.

Szerdán »C« bérletben Mozgó fényképek. Csütörtökön »A« bérletben Rómeó és Júlia.

Pénteken, bérletszünetben Sulamith. — Opera.

Szombaton bérletszünetben Sulamith. Vasárnap bérletszünetben Sulamith.

Törvénytörvény.

Az aradi adópanama a nagyváradi táblán. Szenzációs bűnpörrel foglalkozott tegnap a nagyváradi kir. ítélőtábla büntetőtanácsa. Nagy óriási lédában érkeztek a pör iratai, amelynek az aradi adóhivatali sikkasztók, Bács Nandor és társainak a bűnös üzemleire vonatkoznak. A tárgyalóterem minden helyét elfoglalják a nagy adókönyvek és az óriási halmazú szaporodott pöriratok. A tárgyalást maga a kir. taba előke. Ritoók Zsigmond vezeti, az ügyet pedig Molnár Geza bíró referálja. Rajtuk kívül tagjai még a tanácsnak Poyvár Dénes, Balog Sámuel és Harmath Karoly jegyző Thury Endr. A tegnapi tárgyaláson a helytelenül bevezetett tételek és az elszikkasztott összeg megállapításával foglalkoztak. A tárgyalás valószínűleg több napot fog igénybe venni s ítélelhozzaitra csütörtökön vagy pénteken kerül sor.

IRODALOM.

Tagajánlások a Petőfi Társaságba. A Petőfi-társaság hetfőn Bartók Lajos elnöke alatt ülést tartott, melyen a tagajánlások dolgában történt megállapodás. A társaság mind a két helyet heölti s a jelen volt tagok egyhangulag tettek megjelöléseket. értesülésünk szerint: Somló Sandor és Koroda Pál lesznek az új tagok. Ugyanezen az ülésen Szana Tamás főtitkar előterjesztést tett arról, miként legyen képviselve a Petőfi-társaság a parisi világkiállításán. Erdődi Béla indítványára elhatározták, hogy Petőfiinek különböző nyelveken megjelent fordításain és életrajzain kívül a társaság kiadványában megjelent műveit is elküldi. Végül a jelen voltak általános helyeslése mellett, Bartók Lajos, a Petőfi-társaságban már előbb is megtett azon indítványt ismetelte, hogy a társaság a jövő év decemberében Budapesten, a Szózat költője születésének századik évfordulója alkalmából országos Vörösmarty-ünnepélyt rendezzen. A társaság ez alkalommal közreműködésre fogja szólítani az összes hazai irodalom és kulturális társulatokat, hogy a Vörösmarty százados ünnepélye úgy a szózat, mint a társasághoz méltó legyen.

Emlékezés.

Ó Felsőge Erzsébet magyar királyné emlékezete felett — írta és elmondotta 1899. nov. 19-én:

Vánts György.

(Folytatás.)

Két nagy és fenkölt gondolatok nemes tüze által hevített szív lobbant egymás iránt szerelemre; két nagy és nemesen érző kebel ért meg egymást s olvadt egygyé, mentem minden olyan érdektől, mely az ily magas születésű és allasu egyéneknek már hivatásukkal fogva is szokasos.

Az első találkozás után pár hónap terátával, a midőn I. Ferenc József császár teljeseen meggyőződött arról, hogy őszinte és igaz szerelme viszonzottatik, megtörtént a hivatalos leánykérés, mely alkalommal a gyermek hercegnő könyezve eme jellemző szavakat mondá: »Lehetséges-e ez? Hiszen én egy kicsinyke teremtese vagyok a jó Istennek!« Eme szavakkal, melyek lelki világának hű képét adják, nyujta kezét a császárnak, kinek élete utolsó percéig nemcsak hűséges és szerető hitves társa, hanem őrző, védő anyyala is volt.

1854. apr. 24-én történt meg az ünnepélyes és fényes esküvő az osztrák fővárosban, Bécsben; mely alkalommal az ifju császárné már első megjelenésével is meghódította az osztrák főváros lakóit és a koronája alatt első összes alattvalókat. Az esküvő után a bécsi Burg császári palota fényes disztermében fogadta az ifju uralkodó pár népeinek küldötteit és hódolatát. A koronája alá tartozó országok hódoló küldöttségei közt első helyen fogadtak a Magyarországot, mely al-

kalommal a császár magyar ezredének fényes egyenruhájában, a viruló szépségű császárné gazdag és pompás magyar öltözetben jelentek meg.

E fogadtatás, mely külsőségekben emlékezetes, történelmi fontossággal bír, mert az osztrák császár akkor még nem volt a magyarok királya; de történelmi fontossággal azért is, hogy ezen alkalommal magyarul beszélt a császár hódoló alattvalóihoz, kik abban már egy szebb, jobb jövő hajnalának derengését látták.

E jelenségben, mely a sok megpróbáltatást átélő magyar nemzet küldötteiben felkelté a reményt, nem is csatlakoztak. Az alkotmányától és jogaitól megfosztott magyar nemzet mely és lethargikus álma, mely mint lidérc nyomás nehezedett rá, oszladozni kezdett. A sötét börtönök ajtai megnyitak az elnyomott és szabadságától megfosztott magyar nemzet nagyjai előtt; a rabbiincsek lehullottak azokról a kezekről, melyek hazánk sorsát intézték; a száműzöttek ujra vissza térhetek az édes anya keblére. A sötét napok után fényes hajnal kezdett derengeni, mert a császár oldalán megjelent a mentő és megkezdte minden feltűnéstől ment áldásos működését.

1857-ben jött először az ifju császárné hazánkba és férje kíséretében beutazta Magyarországot nagy részét. Ezen első látogatás kepezte hazánk és a magyar nemzet újjászülésének fordulópontját. Igen, mert ekkor győződött meg a lovagias magyar nemzet szeretetéről és hűségéről. Megszerette ezt a földet, melynek elragadó esztériségekben gyönyörködött panorámaja fogékony lelkében nemcsak kielégíté, hanem az újság izgenek hatásával gyönyörködötté is. Meghódította e föld népet, mely mindenütt, ahol megjelent, igaz szeretetének lángoló melegével fogadta.

Megismerte e körutjában a magyar nemzet nyomasztó helyzetét, fenkölt lelke megérté s megérté, hogy a nemzet szabadsága és alkotmánya nélkül nem élhet, nagygyá nem lehet.

Megismerte azt, hogy e nemzet nem a trón, és azon üzők ellen vette fel a küzdelmet, hanem azon jogokért, melyek ezred éves multjában gyökereztek s melyek egy ezred év leforgása alatt verévé váltak, annyira, hogy azok nélkül nem élhet.

Megismerte körutjában a magyar nemzet hűségét és odaadó ragaszkodását a trón iránt, melyért a multban annyit áldozott. Fogékony lelkének egész hevével megszerette a földet, megszerette a nemzetet, mely szabaddá lételeért annyit küzdött.

Á mit a magas politika ki nem vihett, kivitte a nő, kinek jóságos szíve oly szerencsésen tudott hatni nemes lelkületű férjére, hogy ennek szívében is állandó és őszinte bizalmat ébresztett a magyar nemzet iránt. Ez a felébresztett bizalom tette lehetővé azt a nagy atalakulást, mely 1861-ben vette kezdetét, és 1867-ben június hó 8-án a »koronázás nagy tényével újabb alkotmányos élelünk alapját« veté meg.

A császári párt első körutjában súlyos csapás érte. Debreczenben ilőzésük alkalmával vették Budáról a hirt, hogy első szülőt leányuk, az alig három éves Zsófia főhercegnő súlyosan megbetegedett. A császári pár azonnal fölbeszakította körutját s aggódo kebellet siettek Budára, beteg gyermekük kórágályához. De későn érkeztek, mert szeretett gyermeküket sem az odaadó szülői szeretet, sem az orvosok tudománya meg nem mentheté.

A kedves gyermek szerelmük első záloga karjaik közt mult ki. A melyen lesújtott szülők e csapást sohasem tudták elfelejtetni, bár később megáldá a jó Isten három kedves gyermekkel: névszerint Gizella, Rudolf és Valériaival, a kik újabb meg újabb örömeikkel enyhítik az első kedvencz elvesztésének fájdalmait.

Az emberi kebel akként van alkotva a Miundenható által, hogy az emlékezet faklyájának világánál két hely felett mereng a

leggyakrabban el, egyik a hol születünk s ringó bölcsőnk felett a késő vénségünkben is füleinkbe csengő dajka dalát hallottuk; a másik pedig az, a hol szeretteink közül valakit a halál karjaink közül kiragadott.

E két helvet emlékeztünk táblájáról nem törli le soha az idő, pedig az egyik az öröm, a másik a gyász helve. E két hely iránti vonzalmunk egyenlő hatással van kedvünkre; a bujdosót szülőhelye, bármily messze is űzte bálorsza megpihenni, vagy meghálni haza hívja; az ilyennek az a hely, a hol kedvesét elveszítette, hazát ad, mert az a hely, hol szerettünket elveszítők, az a kis darab hant, melyet az elvezített koporsójára hintettünk, bármily távol is megyünk el tőle, visszahív, visszavonz.

Nem tudom, de bennem erős a hit, hogy a Felséges császárnénak az a hely vonza, amugy is már felénk hajló szívet, hazánkhoz és nemzetünkhöz, a hol forró és igaz szerelme első szüöttét elveszítette. Nem vitatom, de hiszem, hogy e hely emléke csépegtette mélyen és nemesen érző keblébe azt a ragaszkodást, melylyel a vesztesség perczétől kezdve annyi hőleányi hűséggel csüngött hazánk és nemzetünk akkori siralmas sorsán.

Folyt. köv.

KÖZGAZDASÁG.

A kőbányai sertésforgalom korlátozása.

Széles körben nagy feltűnést keltett az a hír, hogy az osztrák belügyminiszter forgalmi tilalmat rendelt el a kőbányai kivitel ellen.

A mennyiben a kőbányai piac állatforgalmi tekintetben nagy fontossággal bír s a közönség t. kinéletes részét, a gazdákat és kereskedőket anyagilag is közelről érdekli a kőbányai forgalom, tudósításaink alapján a következőket jelenthetjük az úgyről.

November 11-én a kőbányai telepről Bécsü helyre 60 drb sertés szállított, a szállomány rendeltetése helyére meg is érkezett. Tizenhatodikán a szállományból 10 darabot levágtak s ezek közül egy sertésen az állategészségügyi szak értők megállapították a sertésveszt.

Az Ausztriával való állatforgalom kölcsönösen megállapított kötelező szabályai szerint kétségtelen joga van az osztrák kormánynak arra, hogy a sertésveszt tényleges behurcolása esetén forgalmi tilalmat alkalmazzon Kőbányán azonban a sertésállomány állapota kifogástalan, a sertésveszt-fertőzésnek még gyanuja sem forog fenn. Az az egy sertés, mely a megérkezés után pár nap múlva sertésvesztessének találtatott, már a tulajdonos udvarán fertőzhetett, aztán a szak értők esetleg tévedhettek is, s más helyről való szállításból is kikerülhetett az a beteg egy darab sertés.

Az osztrák kormánynak az említett egyezményben éppen a mostani esethez hasonló körülményekre való figyelemmel megadott a jog, hogy a kőbányai telep egészségi állapotát saját szakközveivel közvetlenül megvizsgálhassa. Ez a jog viszonyos: a magyar földművelésügyi miniszter meg az osztrák telepeket vizsgálathatja meg.

D a r a n y i földművelésügyi miniszter, a midőn értesült arról, hogy az osztrák belügyminiszter Kőbányára nézve forgalmi tilalmat kíván érvényesíteni s meggyőződést szerezvén arról, hogy Kőbányán sertésveszt sincsen, fölkerlte az osztrák belügyminisztert, hogy éljen az egyezmény nyel biztosított jogával s a kőbányai sertésállomány egészségi állapotáról a maga saját szakértői révén szerezzen meggyőződést.

A kőbányai hízalók és szállítók körében bizonyosra veszik, hogy az osztrák belügyminiszter kiküldi szakértőit, annyival inkább mert az egyezmény komolyságával sem férne az össze, ha Ausztria ilyen ürügyek alapján élne a korlátozás jogával, mely a mai viszonyok között legföljebb okvetetlenkedés.

Információink szerint ugyanis, a mint az érdekelték megnyugtatására jelenthetjük, a kőbányai sertésforgalmát ez idő szerint egészen nem is zárhatja el Ausztria s az ugynevezett Special bevilligung alapján, az egyes szállományok ez után is bevihetők Ausztriába, még pedig nemcsak vágóhidra, hanem a szabadpiacra s így a tilalom nem

teszi lehetélenné, csak nehezkesebbé a szállítást. Más volna a helyzet, ha Kőbányán tényleg sertésveszt lenne, mivel azonban ott fertőzés nincs, a mostani korlátozást a legrosszabb esetben sem tarthatja fenn Ausztria 40 nappal hosszabb ideig.

Divatos
női ruha szövetek,
selymek,
női ruha flanellek,
cosmanosi mosó velezek,
Himalaya téli kendők,
olesó szabott áron kaphatók

Szabó Lajos Fiai cégénél
Debreczen.



Táplálék tojas-fehér

1 kiló Tropinnak ugyanazon tápláló ereje van, mint 5 kilo marhahús vagy 180-200 tojasnak. Tropin a testben a közvetlen a vér és az izomállomány körül telepszik meg, a nélkül, hogy zsiradékot képezne Tropin tehát rendes használatnál egészségeseknél és betegeknek egyaránt erősítő hatással van, és minden ételhez az ételek ártalmatlanná tétele nélkül hozzákeverhető. A Tropin rendkívül olcsósága miatt mindenki által beszerezhető.

Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban.

Tropin-Werke, Mülheim-Rhein.

Vezérképviselőt
Ausztria-Magyarország részére

M. Winkler, Wien 5., Wien-Strasse 55

Megbízható férfiruha szöveteket

minden kivételben ajánl

jutányos árban

a Kastner és Öhler cég
posztóosztálya
GRÁ CZ.

Különlegesség: Stiriái lóden.

Minták ingyen. — Magyar levelezés.

A Debreczeni szőlő és bortermelő szövetkezet telepen nagymennyiségű fajtiszta, peronospora- és minden egyéb betegségtől mentes, egészséges

sima szőlővessző eladó

és pedig: borfajokban: Ezerjő, Olasz rizling, Kövidinka, Erdei, fehér Burgondi, piros Tramini, Rajnai rizling, piros Veltlini, Mézes fehér, Mustos fehér, Furmint, Bakar és Hárslevelű, továbbá Nagyburgondi, Alicante Bouchet, Petite Bouchet és Kadarka, ezrenként 3 frtjával; csomagolás és vasutra szállításért ezrenként 50 krajczárt számítunk fel.

Ezekon kívül többféle Chasselás és Muskotály fajok kaphatók.

Megrendelések alantírott igazgatóság címére küldendők.

Debreczen, 1889. november hó 10.

A Debreczeni szőlő és bortermelő szövetkezet igazgatósága

Pétervárosi utca 81. sz.

Hazai czipő készítmények.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy főpiacson, a városházával szemben levő

czipő üzletemben

csakis saját készítésű, felügyeletem alatt álló kész férfi, női és gyermek czipő gyártmányok vannak raktáron, a melyeket mérsékelt árak mellett bocsátom a m. t. közönség rendelkezésére.

Megjegyzem még, hogy a készítéshez kitűnő minőségű anyagot használok.

Tessék megpróbálni, hogy nálam a legjobb czipőárak kaphatók.

Kiváló tisztelettel

Nemes Gábor,

czipész.

Női- és gyermek felöltők nagyraktára.

Női ruhák saját műhelyemben legizlésebben készíttetnek.

A „Kék Csillag” áruház

az őszi idényre a következő árakat jegyzi:

Női ruhaszövetek	12 krtól	4 frtig
Női posztók	25 krtól	2.50-ig
Pongis selymek	40 krtól	1.50-ig
Merveilleux (sima)	1 frt	10 kr.
Taffet glacé	1 frt	38 kr.
Fekete selymek	nagyválasztékban.	
Spárga szőnyegek	18 krtól	
Brüssel	98 krtól	
Tapestry	1 frt	20 kr.
Nyírott	1 frt	90 kr.
Szobaszőnyegek	2 frt 35 krtól	10 frtig.

Szolid és pontos kiszolgálás.

A „Kék Csillag”

női divat,

vászon, fehérnemű és szőnyeg
áruház

Főpiacz, Kistemplommal szemben.

Az elismert

legjutányosabb bevásárlási
forrás.

A családoknak valósággal
nélkülözhetlen.

Szabott árak.

A „Kék Csillag”

a gyapju és selyem folytonos ár-emelkedését nem használja ki, sőt a régi olcsó árakban árusít, mi azért tehetünk, mert óriási tömeg árukat vettünk meg a régi árakban a külföldi piacokon.

Férfi gallérok	darabja	12 kr.
Kézeltők	párja	25 kr.
Ingek (fehér)	1 frttől	feljebb.
„színes	50 krtól	feljebb.

Szolid pontos kiszolgálásért kezeskedünk tisztelettel

Wallerstein Fülöp Fiai

Szőlővessző-eladás.

A méltóságos gróf Dégenfeld József és Dr. Balkányi Miklós urak tulajdonát képező

Erzsébet szőlő-telepen

az alább jegyzékelt kiváló minőségű, tökéletesen fajtiszta szőlő-vesszők úgy őszi mint tavaszi szállításra eladók.

I. Gyökeres:

Olasz rizling	86000 drb.
Kadarka	50000
Oportó	3000

II Sima:

Olasz rizling	150000 drb.
Kövi dinka	90000
Oportó	20000
Nagyburgundi	50 00
Kadarka	80 00
Fehér chasselas	20000
Zöld silváni	10000

Bővebb felvilágosítást nyújt

az Erzsébet szőlő-telep
kezelője.

iroda Debreczenben, Kosuth-utca 32. sz.

238. g. sz.
1899.

Árlejtési hirdetmény.

Az Országos Tanítói Árvaház alábbi szükségleteinek az 1900. évben leendő biztosítására zart ajánlattal egybekötött nyilvános versenytárgyalást hirdetek.

a) Fűszer és egyéb bolti cikkek. Versenytárgyalási határidő november hó 25 délelőtt 9 óra. Az ajánlathoz a fontosabb élelmi cikkekben áruminták lepecsételve melléklendők. Biztosítékul 300 frt teendő le. Az árlejtés eredménye csak november 26-án délelőt 10 órakor hirdettek ki.

b) Kenyér és zsemlye szállítás. Versenytárgyalási határidő nov. 25. d. e. 10 óra. Az ajánlatokhoz 400 frt melléklendő.

c) Húszállítás. Versenytárgyalási határidő nov. 25. délutáni 2 óra. Az ajánlathoz 400 frt melléklendő. Ajánlat teendő csontos és csont nélküli hus szállítására, marha és borju husra.

d) Tűzifa és szén szállítás. Versenytárgyalási határidő november 25. d. n. 3 óra. Biz. osi ekul 50—50 frt teendő le. Ajánlatok külön a fara, külön a szénre beadhatók. Ajánlat teendő: bükk és gyertyán, varga és

hasáb tölgyfára, hazai és porosz szénre és koksza is.

A fűszer- és bolti árukra csak bejegyzett kereskedő cézek, bus, kenyér és zsemlye szállítására pedig iparendélylyel bíró önálló iparosok pályázhatóak.

A biztosíték óvadékképes értékpapirokban is lehetősé.

A versenytárgyalások az árvaház iroda

helyiségében tartatnak, a hol naponta d. e. 8—10-ig a szállítási feltételek felől felvilágosítás szerezhető.

Az árvaház igazgatósága fentartja a jogot, hogy az ajánlattevők közül tetszés szerint választhasson.

Debreczen, 1899. november 17.

Kozma László,
orsz. tan. árvaházi igazgató.

Alkalmi bevásárlás!

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy a

Besenczky Kálmán-féle

nődivat, vászon és rövid-áru üzletet

megvettem és a mai naptól a gyári árnál is olcsóbban árusítom el.

Tisztelettel

Kiss Lajos.

Alkalmi bevásárlás!

Alkalmi bevásárlás!

Alkalmi bevásárlás!

Kiadó üzlethelyiség és lakások.

A Piacz-utcai 9. számú házban, a jelenleg Ippen és Schwarz cég által bérelt

bolthelyiség,

továbbá ugyanezen házban egy utcai és egy udvari lakás 1900. évi május hó 1-től

kiadó.

Értekezhetni a tulajdonos Csanak Józseffel.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.